

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KORMÁNYHIVATAL JEGYZŐI HÍRLEVELE

II. évfolyam 2015. 2. szám

Tartalom

TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI	2
HATÓSÁGI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI	18
ÉPÍTÉSÜGYI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI.....	23
FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI	25
FÖLDHIVATALI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI	26
GYÁMÜGYI ÉS IGAZSÁGÜGYI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI.....	29

TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

Vizsgálati összefoglaló a TER-1/498/3/2015. számú Államtitkári Utasításban elrendelt, a helyi önkormányzatok adókat megállapító rendeleteinek ellenőrzéséről

A céllenőrzés során **75 rendeletet** vizsgáltuk felül. Az elrendelt feladat elvégzése során figyelemmel voltunk arra a tényre, hogy a Nemzetgazdasági Minisztériumnál folyamatban van 10 települést érintően 23 adórendelet felülvizsgálata. (Ács, Bábolna, Bajót, Dorog, Dömös, Esztergom, Gyermely, Komárom, Kömlőd, Naszály, Pilismarót, Szárliget, Tata, Tatabánya, Vértesömlő) Ezekben az esetekben a felülvizsgálatot megkezdtük, ám törvényességi eszközök alkalmazására csak a minisztériumi vizsgálat befejezését követően kerül sor. Ezért ezen rendeleteket érintő megállítások jelen összefoglalóban még nem szerepelnek.

A 75 rendelet közül 37 rendelet egységes, vagyis egy rendeleten belül szabályozzák az önkormányzatok az általuk bevezetett adókat.

Összesen **27 db törvényességi felhívást** bocsátottunk ki. Tekintettel az önkormányzatok adókat megállapító rendeleteinek eltérő szabályozási módjára a törvényességi felhívások egy része több adónemet is érint.

Törvényességi felhívások tartalma adónemenként a következő:

Építményadó

29 önkormányzat vezetett be a településén építményadót. Ebből **6 rendelet** esetében éltünk törvényességi felhívással. A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

- A rendelet a lakásokat tárgyi adómentességben részesítette. Az adómentesség a rendelet eltérő rendelkezése hiányában kiterjed a vállalkozóra is, aki üzleti célból használja az önkormányzat illetékességi területén lévő lakását. Ez a szabályozás ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Hatv.) 7. § e) pontjával, amely szerint „[Az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy:] (...) a vállalkozó (52. § 26. pont) üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó és a helyi iparüzési adó megállapítása során – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a 6. § d) pontja nem alkalmazható. A helyi iparüzési adó esetén egy adómérték alkalmazható, (...)” /2 önkormányzati rendeletben/
- A rendeletben a magánszemély tulajdonában álló építmények esetében megfogalmazott mentességi rendelkezés tartalmilag kiterjed a magánszemély tulajdonában álló lakásokra is, mely utóbbi kör a rendelet másik rendelkezése alapján is adómentes. Ez a szabályozás ellentétes a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX tv. (továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésében foglaltakkal, amely szerint „A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.” /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet meghatározza azt, hogy az önkormányzat illetékességi területén az építmények mely köre – valamennyi nem lakás céljára szolgáló építmény –

adóköteles. E szabályozással az önkormányzat az adó tárgyát határozta meg, amely jogsértő, mert a szabályozás során az önkormányzat túlterjeszkedett a Hatv. 6. §-ában megállapított rendeletalkotási jogkörén. A helyi önkormányzatok adó-megállapítási joga az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés *h*) pontján alapul. Az Alaptörvény e rendelkezése a képviselő-testület alkotmányi védelemben részesített hatásköröként határozza meg azt, hogy a képviselő-testület a helyi közügyek körében a törvény keretei között dönt a helyi adók fajtajáról és mértékéről. A helyi önkormányzat adó-megállapítási jogának kereteit a Hatv. szabályozza. A képviselő-testületet megillető adó-megállapítási jog és e tárgyban rendeletalkotási jogkörének terjedelmét a Hatv. 6. §-a állapítja meg. E jogszabályhely alapján nem terjed ki az önkormányzat adó-megállapítási joga arra, hogy az adó tárgyát meghatározza illetve hogy az adó tárgyát a Hatv. rendelkezéseivel képest szűkebb körben határozza meg. /2 önkormányzati rendeletben/

- A rendelet alapján megállapítható, hogy az önkormányzat nem tett teljes körűen eleget a Hatv. 6.§ c) pontjába foglalt azon kötelezettségének, hogy amennyiben él adó-megállapítási jogával, a bevezetett adó mértékét meg kell határoznia. Ez a szabályozási hiányosság egyben sérti a Jat. 2. (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét is. Az Ör. kifogásolt rendelkezése az építményadó mértékét nem egységesen, hanem differenciáltan állapította meg, úgy hogy az adó mértékét kizárólag a belterületeken lévő üzleti célt szolgáló épületek, a külterületen lévő üzleti célt szolgáló épületek esetében, illetve – a következő pontban kifejtettek alapján jogsértően - azon belterületi lakóépületek vonatkozásában határozza meg, melyeknek a lakcímnnyilvántartás szerint tényleges, bejelentett állandó lakója nincs.

Az építményadó adótárgya a rendeletben felsorolt adótárgyaknál szélesebb kört ölel fel, melyek pontos felsorolása, azok sokfélesége miatt az Ör.-ben nem is lehetséges. A Hatv. szabályozása alapján az adófizetési kötelezettség az Ör.-ben felsorolt adótárgyakon kívül egy nagyobb kört terhelhet, vagyis ezen adótárgyak vonatkozásában az adó mértékét meg kellett volna határozni. A hiányos szabályozás sérti a Jat. 2.§ (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét is, ugyanis az adóalanyok számára nem ad egyértelmű eligazodást adófizetési kötelezettségüket érintően.

Amennyiben az önkormányzat nem kíván adóztatni valamennyi, az építményadó alá tartozó adótárgyat, élhet az adómentesítés lehetőségével is, de ilyen szabályozást a rendelet nem tartalmaz. /2 önkormányzati rendelet/

- A rendelet az adófizetési kötelezettség szempontjából különbséget tesz azon belterületi lakóépületek után, melyeknek a lakcímnnyilvántartás szerint tényleges, bejelentett állandó lakója nincs, ugyanis az adótárgyak e körére eltérő adómértéket határoz meg. Így megállapítható, hogy a rendelet kifogásolt rendelkezése az adófizetési kötelezettséget az adóalany igazgatási szempontú lakhatásától teszi függővé. Az Ör. nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre, mert az adó mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé, mely szabályozás ellentétes a Hatv. hivatkozott rendelkezéseivel. A Hatv. 6. § c) pontja értelmében az önkormányzat adó-megállapítási joga arra terjed ki, hogy „*az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan (...) megállapítsa*”. A vagyoni típusú adók célja az arányos közteherviselés elvének megvalósítása: az adó alapja minden adóalany vonatkozásában ugyanaz, az ingatlantulajdon. Az adókötelezettség tehát törvényi okból, a tulajdonolt vagyontömegre tekintettel keletkezik. A kötelezettség tartalma pedig a vagyontömeg értékéhez és az adóalany teherviselő képességéhez kell, hogy igazodjon. /1 önkormányzati rendelet/

- A rendelet szó szerint megismétli a Hatv. Rendelkezését. A Jat. 3. §-a értelmében: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételtető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”
A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5056/2012/5. számú határozatában megállapította: „A Jat. 3. §-ának helyes értelmezése szerint e tilalom a magasabb jogszabályban foglaltak szó szerinti átvételére vonatkozik, de nem vonatkozhat olyan esetre, amikor az adott jogszabály belső koherenciájának a fenntartása végett e jogszabály magasabb szintű jogszabály tartalmát is érintően rendelkezik. Egy ilyen általános - a tartalmat általában érintő - átvételei tilalom az önkormányzati jogalkotást ellehetetlenítené, az érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalom követelményével ellentétes helyi jogalkotást eredményezne.” /2 önkormányzati rendelet/
- A rendelet a mentességek körében olyan szabályozást alkalmazott, amellyel megsértette a Jat. 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogbiztonság elvét. Az Alkotmánybíróság több döntésében kimondta, hogy a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon. /3 önkormányzati rendelet/
- A rendelet két rendelkezésének összevetéséből megállapítható, hogy mivel a magánszemélyek kommunális adójának megfizetése alól csak bizonyos adótárgyakat mentesítettek, az azokon kívül eső nem lakás céljára szolgáló épület, épületrészek között azonban lehet olyan adótárgy, amely után az építményadót és a magánszemélyek kommunális adóját is meg kell fizetni. Az önkormányzat adó megállapítási jogát a Hatv. 7.§ a) pontban foglalt rendelkezés úgy korlátozza, hogy az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében csak egyféle - az önkormányzat döntése szerinti - adó fizetésére lehet kötelezni, ezért a rendelet adómentességre vonatkozó rendelkezései ennek az előírásnak nem felelnek meg. /2 önkormányzati rendelet/

Telekadó

19 önkormányzat vezetett be a településén telekadót. Ebből **5 rendelet** esetében éltünk törvényességi felhívással. A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

- A rendelet olyan fogalmakat, illetve jogszabályi hivatkozást használ (körjegyzőség, régi Ptk.), amelyek már nem hatályosak, ezzel megsértette a Jat. 2. § (1) bekezdésének rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság több döntésében kimondta, hogy a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon. /3 önkormányzati rendelet/
- A rendeletben „az építtető írásbeli kérelmére” szövegrész ellentétes az Art. 32. § (2) bek. és a Hatv. 43. § (3) bekezdésével.
Az Ör. úgy rendelkezik, hogy 5 év elteltével a jogerős építési engedély és legalább szerkezetkész állapot megléte esetén a mentesség 3 évvel meghosszabbodik az építtető írásbeli kérelmére. Ez a rendelkezés a mentességre okot adó körülmény bejelentési módját szabályozza oly módon, hogy az az építtető számára írásbeli kérelem benyújtási kötelezettséget keletkeztet. Minden az adómentességre okot adó körülményben - így az adómentességre való jogosultság feltételeiben - bekövetkezett változás, az adókötelezettség változását eredményezi. Az ezzel kapcsolatos eljárást az

Art. 32. § (2) bekezdése szabályozza a következők szerint: *„Ha a helyi adót nem az adózó állapítja meg, az adókötelezettség keletkezését (változását) követő 15 napon belül kell adóbevallást tennie.”* Eszerint az adómentességre való jogosultság változását az adózónak kell „bejelentenie” újabb adóbevallás benyújtásával, melyre az Art. a változást követő (naptól) 15 napos határidőt biztosít. A Hatv. 43. § (3) bekezdése alapján az önkormányzatnak arra van felhatalmazása, hogy az Art.-ben nem szabályozott eljárási kérdésekben rendeletet alkosson. Tekintettel arra, hogy az adókötelezettség keletkezését (változását) illetve a bevallás-benyújtási kötelezettséget az Art. szabályozza, ezért e kérdésekben az önkormányzat nem rendelkezik szabályozási lehetőséggel. Mindezek alapján a mentességre okot adó körülmény bejelentése sem szabályozható rendeletben. /1 önkormányzati rendelet/

- A rendelet kifogásolt rendelkezése a (rendeletben) vállalt kötelezettség nem teljesítése esetén visszamenőleges adófizetési kötelezettséget ír elő. Ez az előírás a mentességi szabályok jogosulatlan igénybevételének jogkövetkezményéről rendelkezik, melynek szabályozására nem terjed ki az önkormányzat Hatv. 43. § (3) bekezdésében foglalt rendeletalkotási felhatalmazása. A Hatv. 43. § (3) bekezdése alapján az önkormányzatnak arra van felhatalmazása, hogy az Art.-ben nem szabályozott eljárási kérdésben rendeletet alkosson. A bevallott (bejelentett), bevallani (bejelenteni) elmulasztott vagy a bevallás (bejelentés) alapján kivetett, kiszabott és az adóhatóság által utólag megállapított adó különbözete az Art. 170. § (2) bekezdése valamint az Art. 178. § 3. pontja alapján adóhiánynak minősül. Adóhiány illetve egyéb, az adózást érint jogszabályi kötelezettség megszegése esetén alkalmazható jogkövetkezmények körét az Art. VIII. fejezete szabályozza, így e kérdéskör önkormányzati rendeletben nem szabályozható. A fentiekben túl az adójogszabályi kötelezettségek megszegése esetére meghatározott szankció alkalmazása az adóellenőrzés tárgykörébe tartozó kérdés, melyek kiszabása helyi adó esetén az Art. 10.§ (1) bekezdése alapján az önkormányzat jegyzőjének, mint önkormányzati adóhatóságnak a jogköre. /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet a mentességek körében nem egyértelmű szabályozást alkalmazott, amellyel megsértette a Jat. 2. § (1) bekezdésének rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság több döntésében kimondta, hogy a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon. /3 önkormányzati rendeletben/
- A rendelet 50 %-os telekadó kedvezményben részesíti az állandó lakóhellyel rendelkező magánszemélyeket, amely szabályozás ellentétes a Hatv. 6. § d) pontjában foglaltakkal. A Hatv. 6. §-a értelmében: *„[Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:] d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékául szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé, (...)”*A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5076/2012/4. határozatában megállapította: *„A Hatv. 6. § d) pontjának „így különösen” fordulata arra utal, hogy az építményadó alóli mentesülés elsődlegesen a lakásingatlant érintheti, és a mentesülés lehetősége pedig elsődlegesen szociálpolitikai megfontolásokon kell nyugodjon. (...) Az Ör. 4. § (1) bekezdése szerint tehát önmagában az ingatlan életvitelszerű használata nem eredményezi az építményadó alóli mentesülést, mert az érintett önkormányzat azt további, praktikusán az ingatlan vagyoni jellegéhez nem kötődő igazgatási aktushoz, mint feltételhez is köti.”* Telekadó

tekintetében tehát az adómentességek, adókedvezmények megállapításakor kizárólag olyan szabályok alkothatók, melyek a vagyontömeg értékéhez, és az adóalany teherbíró képességéhez kapcsolódnak, vagyis igazgatási aktushoz kötött adómentességi szabály nem alkotható. /1 önkormányzati rendelet/

- A rendelet szabályainak összevetéséből megállapítható, hogy a külterületi telek után az adóalanyoknak telekadót és magánszemélyek kommunális adóját is fizetni kell. Az önkormányzat adó megállapítási jogát a Hatv. 7.§ a) pontban foglalt rendelkezés úgy korlátozza, hogy az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében csak egyféle - az önkormányzat döntése szerinti - adó fizetésére lehet kötelezni, ezért a rendelet adómentességre vonatkozó rendelkezései ennek az előírásnak nem felelnek meg. /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet meghatározta a telekadó tárgyát. Ez a szabályozás jogsértő, mert az önkormányzat túlterjeszkedett a Hatv. 6. §-ában megállapított rendeletalkotási jogkörén. A helyi önkormányzatok adó-megállapítási joga az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontján alapul. Az Alaptörvény e rendelkezése a képviselő-testület alkotmányi védelemben részesített hatásköröként határozza meg azt, hogy a képviselő-testület a helyi közügyek körében a törvény keretei között dönt a helyi adók fajtáiról és mértékéről. A helyi önkormányzat adó-megállapítási jogának kereteit a Hatv. szabályozza.

A képviselő-testületet megillető adó-megállapítási jog és e tárgyban rendeletalkotási jogkörének terjedelmét a Hatv. 6. §-a állapítja meg. E jogszabályhely alapján nem terjed ki az önkormányzat adómegállapítási joga arra, hogy az adó tárgyát meghatározza illetve hogy az adó tárgyát a Hatv. rendelkezéseivel képest szűkebb körben határozza meg. /1 önkormányzati rendelet/

- A rendelet az adókedvezményt több telek esetén csak az egyik, a legnagyobb méretű telek esetén engedi meg igénybe venni. Ha a legnagyobb méretű teleknél kettő, vagy ennél több telek mérete megegyezik, akkor csak egy után vehetik igénybe az adóalanyok a kedvezményt. A rendelet olyan feltételt állapított meg az adókedvezményhez, ami sem a vagyontömeg értékéhez, sem az adóalany teherbíró képességéhez nem kapcsolódik. Önmagában a telkek száma alapján nem lehet különbséget tenni a kedvezmény érvényesítése tekintetében. Ez a szabályozás ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (1), (2) bekezdésében, XXX. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal. Az Alkotmánybíróság álláspontja alapján megállapítható, hogy az a szabály, amely alapján az önkormányzat által előírt adó megfizetése attól függ, hogy az ingatlanulajdonos hány darab telekkel rendelkezik, teljesen független az adó kivetésének céljától, többek között a ténylegesen megszerzett vagyon adóztatásától. Ezen álláspontot támasztja alá a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5017/2012/8. számú határozata is: „Vagyoni típusú adók, így az építményadó esetében az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre akkor, ha a vagyontömeg értékén és az adóalany teherbíró képességén túli szempontokat is értékel, [...]” /1 önkormányzati rendelet

Kommunális adó

48 önkormányzat vezetett be a településén kommunális adót. Ebből **11 rendelet** esetében éltünk törvényességi felhívással. A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

- A rendelet jogsértő, mert a szabályozás során az önkormányzat túlterjeszkedett a Hatv. 6. §-ában megállapított rendeletalkotási jogkörén. A rendelkezés értelmében az

önkormányzat a magánszemélyek kommunális adóját a lakás céljára szolgáló belterületi építmények után vezeti be, mely szabályozással az önkormányzat az adó tárgyát határozza meg. A helyi önkormányzatok adó-megállapítási joga az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontján alapul. Az Alaptörvény e rendelkezése a képviselő-testület alkotmányi védelemben részesített hatásköröként határozza meg azt, hogy a képviselő-testület a helyi közügyek körében a törvény keretei között dönt a helyi adók fajtáiról és mértékéről. A helyi önkormányzat adó-megállapítási jogának kereteit a Hatv. szabályozza. A képviselő-testületet megillető adó-megállapítási jog és e tárgyban rendeletalkotási jogkörének terjedelmét a Hatv. 6. §-a állapítja meg. E jogszabályhely alapján nem terjed ki az önkormányzat adó-megállapítási joga arra, hogy az adó tárgyát meghatározza illetve hogy az adó tárgyát a Hatv. rendelkezéseikhez képest szűkebb körben határozza meg. /3 önkormányzati rendelet/

- A rendelet a magánszemélyek kommunális adójának mértékét kizárólag a lakás céljára szolgáló épület vonatkozásában határozta meg, mely szabályozás ellentétes a Hatv. 6.§ rendelkezésével és sérti a Jat. 2.§ (1) bekezdését. A Hatv. 24.§-a alapján az adófizetési kötelezettség az Ör. 2.§-ában felsorolt adótárgyon kívül nagyobb kört terhel, mely adótárgyak vonatkozásában az Ör. nem határozta meg az adó mértékét. A hiányos szabályozás sérti a Jat. 2.§ (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét is, ugyanis az adóalanyok számára nem ad egyértelmű eligazodást adófizetési kötelezettségüket érintően. Amennyiben az önkormányzat nem kíván adóztatni valamennyi, a magánszemélyek kommunális adója alá tartozó adótárgyat, élhet az adómentesítés lehetőségével is, de ilyen szabályozást a rendelet nem tartalmaz. /5 önkormányzati rendelet/
- A rendelet a magánszemélyek kommunális adója alóli alanyi adómentességet a család számára állapítja meg. A Hatv. 24. §-a alapján kommunális adókötelezettség a Hatv. 12. §-ban, valamint a Hatv. 18. §-ban meghatározott magánszemélyt terheli, továbbá azt a magánszemélyt is, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik. A Hatv. fenti rendelkezéséből kitűnik, hogy a kommunális adó alanya a magánszemély. Tekintettel arra, hogy a család nem alanya a helyi adónak, így az Ör.-ben adómentesség a család részére nem állapítható meg. /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet a magánszemélyek kommunális adójának megfizetése alól mentességet ad a beépítetlen belterületi földrészletek után. Ugyanakkor a beépítetlen belterületi földrészletet a rendelet telekként kezeli. Az önkormányzat a magánszemélyek kommunális adójával párhuzamosan egy másik rendeletével a telekadó bevezetéséről is döntött, melynek adótárgya a Hatv. 17.§-a és 52.§ 16. pontja alapján az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület. A két önkormányzati rendelet összevetéséből megállapítható, hogy mivel a magánszemélyek kommunális adója alól csak a belterületi be nem épített földterületet mentesítette az önkormányzat, a külterületi be nem épített területek után az adóalanyoknak telekadót és magánszemélyek kommunális adóját is fizetni kell. Az önkormányzat adó megállapítási jogát a Hatv. 7.§ a) pontban foglalt rendelkezés úgy korlátozza, hogy az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében csak egyféle - az önkormányzat döntése szerinti - adó fizetésére lehet kötelezni. /2 önkormányzati rendelet/
- A rendelet a magánszemélyek kommunális adója alól mentességet biztosít a vállalkozóknak, holott a vállalkozók nem alanyai ennek az adónemnek. Ez a szabályozás ellentétes az Alaptörvény 32. § (2) bekezdésében, a Hatv. 6. §-ában foglaltakkal, és sérti a Jat. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott normavilágosság

elvét is. /1 önkormányzati rendelet/

- A rendelet olyan szabályozást tartalmaz, amely alapján az adóalanyok számára nem egyértelmű, hogy adómentességben, vagy adókedvezményben részesülnek. Ez a rendelkezés ellentétes a Jat. 2. § (1) bekezdésben foglaltakkal, így sérti a normavilágosság követelményét. /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet bevezeti a vállalkozók kommunális adóját. Ez a szabályozás ellentétes az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében, a Hatv. 1. § (1), 1/A. § (1) bekezdésében foglaltakkal, mert az önkormányzatnak nincs felhatalmazása erre. Az Alkotmánybíróság a 19/1993.(III.27.) határozatában megállapította, hogy: „A végrehajtási jogszabályok — az alapszabály keretei között — elsősorban olyan részletes szabályokat állapítanak meg, amelyek elősegítik az alapszabály rendelkezéseinek a gyakorlati megvalósulását, értelmezik az alapszabályban használt fogalmakat. A felhatalmazás kereteinek túllépése — a jogforrási hierarchia rendjének megsértésén keresztül — alkotmányellenességet eredményez.” Az Alkotmánybíróság az 57/1996. (XII. 22.) AB határozatában már megállapította: az adó alanyait, az adó tárgyát, az adónemeket és az alapvető adómentességeket és kedvezményeket tehát a Hatv. állapítja meg. Az adómentességek és kedvezmények esetében is csak a törvény kifejezett felhatalmazása alapján jogosult az önkormányzat további rendelkezések kibocsátására. /2 rendeletben/
- A rendelet bejelentési kötelezettséget ír elő, ha az adókötelezettségében változás következik be. Ez a szabályozás ellentétes az Art. 32. § (2) bekezdésével és a Hatv. 43. § (3) bekezdésével. Az adózó adókötelezettségének változásával kapcsolatos eljárási szabályokat az Art. 32. § (2) bekezdése határozza meg: „Ha a helyi adót nem az adózó állapítja meg, az adókötelezettség keletkezését (változását) követő 15 napon belül kell adóbevallást tennie.” A Hatv. 43. § (3) bekezdése alapján az önkormányzatnak arra van felhatalmazása, hogy az Art.-ben nem szabályozott eljárási kérdésben rendeletet alkosson. A Hatv. 43. § (2) bekezdése felhatalmazás ad az önkormányzatnak arra is, hogy az adóelőleg- és az adófizetés esedékességére vonatkozóan az Art.-ben foglalt szabályoktól eltérő, de a jogalanyokra kedvezőbb eljárási szabályokat állapítson meg. A rendeletben szabályozott adóváltozás bejelentés azonban nem tekinthető sem az adóalanyokra kedvezőbb, sem az adóelőleg- és az adófizetés esedékességére vonatkozó szabályozásnak. /1 önkormányzati rendelet/
- A rendelet az adózó méltányossági kérelmével kapcsolatos eljárási szabályokat tartalmaz. Ez a megoldás ellentétes a Hatv. 43. § (3) bekezdésével és az Art. 134. §-ával. Az önkormányzatnak arra van felhatalmazása, hogy az Art.-ben nem szabályozott eljárási kérdésben rendeletet alkosson. Tekintettel arra, hogy a méltányosságról az Art. 134. § rendelkezik, ezért kérdésekben az önkormányzat nem rendelkezik szabályozási lehetőséggel. /1 önkormányzati rendelet/

Idegenforgalmi adó

14 önkormányzat vezetett be a településén idegenforgalmi adót. Ebből **2 rendelet** esetében éltünk törvényességi felhívással. A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

- A rendelet az idegenforgalmi adó vonatkozásában az adókötelezettséget határozza meg, melyre nincs törvényi felhatalmazása. A helyi önkormányzatok adó-megállapítási joga az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés *h*) pontján alapul. Az Alaptörvény e rendelkezése a képviselő-testület alkotmányi védelemben részesített hatásköröként határozza meg azt, hogy a képviselő-testület a helyi közügyek körében a

törvény keretei között dönt a helyi adók fajtáiról és mértékéről. A helyi önkormányzat adó-megállapítási jogának kereteit a Hatv. szabályozza. A képviselő-testületet megillető adó-megállapítási jog és e tárgyban rendeletalkotási jogkörének terjedelmét a Hatv. 6. §-a állapítja meg. E jogszabályhely alapján nem terjed ki az önkormányzat adómegállapítási joga arra, hogy az adó tárgyat, illetve alanyát meghatározza. /2 önkormányzati rendelet/

Helyi iparüzési adó

58 önkormányzat vezetett be a településén helyi iparüzési adót. Ebből **11 rendelet** esetében éltünk törvényességi felhívással. A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

- A rendelet úgy rendelkezik, hogy a közterület-foglalási engedéllyel végzett tevékenység esetén az iparüzési adót a közterület foglalási díjjal együtt kell megfizetni. E szabályozás ellentétes a Jat. 2.§ (1) bekezdésével és a Hatv. 43. § (2) bekezdésével. A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján: „*A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.*” A rendelet alapján, a közterület használatról szóló helyi rendelet előírásainak ismerete nélkül nem dönthető el egyértelműen az adófizetési kötelezettség teljesítésének határideje. Így a szabályozás normatartalma bizonytalan. Másrészt az egyes helyi adók megfizetésére vonatkozóan az Art. 2. számú melléklete is tartalmaz rendelkezés. Az Art. 2. melléklet II.A. 4. pontja alapján: „*Ha az önkormányzat az adóelőleg és az adó megfizetése időpontjára más szabályokat állapít meg, akkor azt a rendeletében előírt időben kell teljesíteni.*” E rendelkezés szabályozásakor azonban figyelembe kell venni a Hatv. 43. § (2) bekezdésére, mely alapján: „*Az önkormányzat az adóelőleg- és az adófizetés esedékességére vonatkozóan - ideértve a 42. § (3) bekezdésében meghatározott esetet is - az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltaktól, továbbá a 41. §-ban szabályozottaktól eltérően rendelkezhet, ha ezzel az adóalany számára válik kedvezőbbé kötelezettségének teljesítése...*” Tekintettel arra, hogy az Ör. az adóalanyok számára az adó megfizetésének idejére nézve kedvezőtlenebb, bizonytalan normatartalmú előírást határozott meg, megsértette a Hatv. 43. § (2) bekezdését. /3 önkormányzati rendelet/
- A rendelet az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértékét a vállalkozási tevékenység jellege, fajtája szerint differenciáltan állapítja meg, azonban a szabályozás nem a Hatv. 37. § (2) bekezdésének megfelelően különbözteti meg a vállalkozási tevékenységeket. A Hatv. 37. § (2) bekezdése az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység után fizetendő iparüzési adónak a tevékenység jellege szerint két „fajtáját” (a) illetve b) pont) különbözteti meg. A rendelet kifogásolt rendelkezése azonban nem követi a Hatv. 37. § hatályos (2) bekezdésének szabályozási logikáját. Ugyanis az Ör. hivatkozik a Hatv. 37. § (2) bekezdése c) pontjára, mely pont a bekezdés újraszabályozása miatt 2011. január 1. napjával hatályát veszítette. Emellett a rendelet kifogásolt rendelkezése nincs összhangban a Hatv. 37. § hatályos (2) bekezdés b) pontjának szabályozási tartalmával sem, az a Hatv. 37. § (2) bekezdésének 2010. december 31. napjáig hatályos szövegét tükrözi. /2 önkormányzati rendelet/
- A rendelet szó szerint ismétli meg a Hatv. rendelkezését, mely szabályozás ellentétes a Jat. 3. §-ával, melynek értelmében: „*Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételtető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály*

rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.” A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf. 5056/2012/5. számú határozatában megállapította: „A Jat. 3. §-ának helyes értelmezése szerint e tilalom a magasabb jogszabályban foglaltak szó szerinti átvételére vonatkozik, de nem vonatkozhat olyan esetre, amikor az adott jogszabály belső koherenciájának a fenntartása végett e jogszabály magasabb szintű jogszabály tartalmát is érintően rendelkezik. Egy ilyen általános - a tartalmat általában érintő - átvételei tilalom az önkormányzati jogalkotást ellehetetlenítené, az érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalom követelményével ellentétes helyi jogalkotást eredményezne.” /6 önkormányzati rendelet/

Települési adó

Megyénkben **2 önkormányzat** vezetett be települési adót. E rendeletek ellen **törvényességi felhívás** kibocsátásával éltünk még az év elején. Mindkét önkormányzat képviselő-testülete a felhívásban foglaltaknak eleget téve módosította a rendeletét.

A rendeletek hibái az alábbiak voltak:

Az egyik rendeletben a megfogalmazás alapján nem lehetett megállapítani pontosan az adó tárgyát, illetve átfedést mutatott a telekadóval terhelhető adótárgyak között. Ezen kívül – magasabb szintű jogszabály hiányában – nem lehetett megtudni, hogy az adót milyen részletekben, illetve meddig kell megfizetni. Ez a szabályozás, illetve annak hiánya egyrészt jogbiztonságot sértő, másrészt ellentétes a Hatv. 1/A.§ (1) bekezdésében foglaltakkal, ugyanis települési adót csak olyan adótárgyra lehet bevezetni, melyre nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A Jegyző tájékoztatása szerint az önkormányzat azokat a külterületi, termőföldként nyilvántartott földterületeket kívánta adóztatni, melyeket a tulajdonosai nem a helyi építési szabályzatban meghatározott övezeti besorolásuknak megfelelően használnak. Ezt követően a képviselő-testület a rendeletet módosította. Az adó tárgyaként azokat a földterületeket jelölte meg, melyek a Hatv. 52.§ 16. pontja alapján nem minősülnek teleknek és mentesítette azokat a földterületeket, melyeket tulajdonosa vállalkozási minőségére tekintettel használ. Ezen kívül rendelkeztek arról, hogy az adót két egyenlő részletben, június 30-ig, illetve november 30-ig kell megfizetni.

A másik rendelet az önadózás szabályait és az adókiivetés szabályait együttesen szabályozta. Az Art. alapján az önadózás és az adóbevallás útján történő adókiivetés egymást kölcsönösen kizáró adózási módok. Az Art. és a Hatv. szabályai nem teszik lehetővé a két jogintézmény egyszerre történő alkalmazását. A települési adó esetén az adózó az adófizetési kötelezettségének önadózással, vagy adóbevallás útján történő adókiivetéssel tehet eleget, a kettő együttes alkalmazása nem lehetséges, az sérti a Hatv. 1/A. § (4) bekezdésben, az Art. 19. § (1) bekezdésben és 26. § (1) bekezdésben foglaltakat. A rendelet szabályozta az adókötelezettséget érintő változás bejelentés szabályait, vagyis olyan kérdést, amiről az Art. 23. § (1) bekezdése részletesen rendelkezik. A szabályozás jogsértő volt, mert ellentétes volt a Hatv. 43. § (3) bekezdésében foglaltakkal.

Üdülőingatlanokkal összefüggő rendelkezéseket a felülvizsgált rendeletek nem tartalmaztak. Üdülőingatlanokra vonatkozóan az önkormányzatok sem az adó mértékében, sem az adókedvezmények/mentességek körében nem vezettek be speciális szabályozást.

A rendeletekben előforduló **jogszabály-szerkesztési hibák** az alábbiak voltak:

- A rendelet megjelölése, címe nem megfelelő
47 rendeletben. Nem a 32/2010.(XII.31.) KIM rendelet 9.§ (2) bekezdésnek megfelelő megjelölést használják.
- bevezető rész szerkesztése nem megfelelő
66 rendeletben. Rövid megjelölést a bevezető részben vezették be. A bevezető részben nem megfelelő a jogszabály megalkotásához szükséges érvényességi kellékek feltűntetése. Felhatalmazást, feladatkört megállapító jogszabályként hatályon kívül helyezett jogszabályt jelölnek meg, a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezést nem határozták meg.
- hivatkozások alkalmazása nem megfelelő
1 rendeletben. A merev hivatkozás során „többször módosított”-ként jelölték a hivatkozott jogszabályt.
- rendelet szerkezeti tagolása, illetve azok jelölése nem megfelelő
46 rendeletben. Nem a rendelet terjedelmének megfelelő szerkezeti tagolást választották (részeket, fejezeteket alakítottak ki, de ezek nem felelnek meg az IRM. rendelet előírásainak)

Szerkezeti egységek, főleg alcímek, bekezdések jelöletlenül szerepelnek.

A szakaszoknak címet adtak, illetve a bekezdések, pontok jelölése nem az IRM rendelet előírásainak megfelelően történt.

- záró rendelkezések hibái
 - nem megfelelő a hatályba léptető rendelkezés megszövegezése
16 rendeletben.
 - nem megfelelő a hatályon kívül helyezõ rendelkezés megszövegezése (A hatályon kívül helyezõ rendelkezés a hatályát vesztõ jogszabályra nem merev hivatkozással hivatkozik)
41 rendeletben.
- rendelethez függelék tartozik
1 rendeletben.
- keltezést tartalmaz
27 rendelet

Mivel a rendeletek igen jelentős részében jogsértő a bevezető rész, ezért a **törvényességi felhívásokban az alábbiakra hívtuk fel a képviselő-testületek figyelmét.** A rendeletek megalkotása óta eltelt időben jogszabályi változások történtek, így a rendeletek megjelölése, a bevezető részében a jelenleg hatályos felhatalmazást adó, illetve feladatkört megállapító rendelkezések, a szerkezeti egységek jelölése feleljen meg a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009.(XII.14.) IRM rendelet, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 32/2010.(XII.31.) KIM rendelet előírásainak. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 8. § (2) bekezdése értelmében azonban: „*Nem*

lehet módosítani a jogszabály megjelölését, a rendelet bevezető részét, a hatályba lépett jogszabályi rendelkezés hatálybaléptető rendelkezését, valamint jogszabállyal – a fordítási hiba kivételével – a jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés, a nemzetközi szerződéshez fűzött fenntartás, kifogás és nyilatkozat szövegét.”

Ennek megfelelően a jogszabály-szerkesztési előírásoknak a képviselő-testületek kizárólag új rendelet megalkotásával tudnak majd eleget tenni.

**Tájékoztató a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. tv. (Ttv.) 27/A. §-ában,
valamint a jegyző társasházak feletti törvényességi felügyeletének eljárási
szabályairól szóló 155/2015.(VI.25.) Kormányrendeletben (Kr.) szabályozott
jegyzői feladatokról**

Készítette: Pauerné Csaba Judit főosztályvezető-helyettes

A társasház működésének, a társasház szerveinek és e szervek működésének törvényességi felügyeletét a Ttv. 27/A. § (1) bekezdése alapján a jegyző látja el. A jegyző hivatalból, vagy kérelemre elsősorban azt ellenőrzi, hogy az adott társasház működése összhangban van-e a törvényi előírásokkal, vagyis:

- a társasház alapító okirata, szervezeti-működési szabályzata, belső szabályzatai, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak, illetve
- a társasház működése, közgyűlési határozata, megfelel-e a jogszabályoknak, az alapító okiratnak és a szervezeti és működési szabályzatnak és
- működése megfelel-e a közgyűlési határozatokban foglaltaknak.

A törvényességi felügyelet nem terjed ki az olyan ügyre, amelyben bírósági, hatósági eljárásnak van helye. Az eljárás nem irányulhat továbbá a társasház működésének gazdaságossági vagy célszerűségi szempontból való ellenőrzésére.

Az eljárás lefolytatására a társasház címe szerint illetékes jegyző jogosult.

Nagyon fontos szabályokat rögzít a Kr. 1. § (3) bekezdése, amely szerint a jegyző nem vehet részt abban az eljárásban, amelyben a jegyző illetékességi területén működő helyi önkormányzat, képviselő-testület, azok szerve vagy érdekeltségi körébe tartozó gazdálkodó szervezet társasházi tulajdonostársként az eljárás érintettje. Mit is jelent ez? Ha az adott társasházban akár csak egyetlen önkormányzati tulajdonú lakás, vagy helyiség, pl. pince található, a jegyző már nem járhat el. Vagyis minden egyes bejelentésre induló eljárást azzal kell kezdeni, hogy utána kell járni, van-e az adott társasházban önkormányzati tulajdonú helyiség. Amennyiben van, akkor 5 napon belül a kormányhivatalba kell küldeni az ügyiratot, bejelentve a kizárási okot és másik jegyző kijelölését kérni. A kormányhivatal 15 napon belül dönt másik jegyző kijelöléséről.

A felügyeleti eljárás megindításának kétféle módja van: hivatalból és bejelentés alapján.

A felügyeleti eljárás megindítása hivatalból:

A jegyző köteles az eljárást hivatalból megindítani, ha az eljárásra okot adó körülményről, problémáról hivatalból vagy bejelentés alapján tudomást szerez. Az eljárás megindítására rendelkezésére álló idő az eseményről történő tudomásszerzéstől számított 30 nap, de legfeljebb az esemény bekövetkezésétől számított 1 év.

Eljárás megindítása bejelentés alapján:

Bejelentés tételére jogosult:

- a társasházi tulajdonostárs, valamint meghatalmazottja, amennyiben igazolja tulajdonjogát, illetve a meghatalmazás tényét,
- a közös képviselő vagy az intézőbizottság elnöke, amennyiben szintén igazolja a megválasztás tényét.

Fontos tehát hangsúlyozni, hogy a Kr. nem biztosítja akárki számára a bejelentés előterjesztésének lehetőségét, mivel bejelentéssel kizárólag az adott társasház bármely tulajdonosa, illetve meghatalmazottja és a közös képviselő, illetve intézőbizottság elnöke élhet. vagyis az adott társasház ügyeivel, működésével kapcsolatban csak az abban közvetlenül érintett „belső” személyek élhetnek bejelentéssel. Az ügyféli minőség igazolása az ügyfél kötelezettsége, amelyet a bejelentéssel egyidejűleg kell megtennie. A Kr. elrendeli, hogy a tulajdonostárs 30 napnál nem régebbi, legalább nem hiteles tulajdonilap-másolattal, illetve képviselő esetén az ezt igazoló, Polgári Törvénykönyv szerinti meghatalmazással; míg a közös képviselő a megválasztásáról szóló közgyűlési határozatot tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyv-kivonattal köteles igazolni „érintettségét”, azaz bejelentői mivoltát.

Itt fontos megjegyezni, hogy a Kr. még a fentieknek megfelelő bejelentés esetén sem ír elő feltétlen eljárásindítást, hiszen a Kr. 4. § (5) bekezdése szerint a megfelelő bejelentés alapján a jegyzőnek csak akkor kell megindítania az eljárást, ha a bejelentés alapján az eljárásra okot adó körülmény fennállása valószínűsíthető. A jogalkotó jól láthatóan igen széles mérlegelési lehetőséget biztosított a jegyzőknek, mondhatni tágan fogalmazott a „valószínűsíthető” kifejezés alkalmazásával, amely bizonyára nem véletlen. A jogalkotó célja egyértelműen az volt, hogy ha egy bejelentés megfelel az egyéb feltételeknek, akkor feltétlen induljon meg az eljárás, hiszen bármilyen bejelentésben lehet olyan utalást találni, ami „valószínűsítheti az eljárásra okot adó körülményt”.

Amennyiben a jegyző nem indít eljárást, úgy a bejelentőt 30 napon belül írásban tájékoztatnia kell. Amennyiben az eljárást megindítja, úgy erről a tényről a bejelentőt és a közös képviselőt 3 napon belül kell tájékoztatnia. Az eljárás során minden egyes eljárási cselekményről jegyzőkönyvet kell készítenie, amelynek részletes szabályait a Kr. tartalmazza.

A jegyző az eljárása során az alábbi cselekményekre jogosult:

A jegyző bekérheti, vagy a helyszínen megtekintheti a társasház működésével kapcsolatos iratokat, a közös képviselőt személyesen meghallgathatja, illetve tőle írásbeli nyilatkozatot kérhet, helyszíni ellenőrzés tarthat. A társasházi alapító okirat és annak módosításai, valamint a szervezet-működési szabályzat megismerése érdekében a jegyző az ingatlanügyi hatóságot is megkeresheti.

A jegyző írásbeli felhívást bocsát ki amennyiben megállapítja, hogy:

- a társasház alapító okirata, szervezeti-működési szabályzata, belső szabályzatai, illetve azok módosításai nem felelnek meg a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak, illetve
- a társasház működése, határozatai, a legfőbb szerv döntései nem felelnek meg a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak vagy az egyéb belső szabályzatoknak.

Amennyiben a társasház működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, a jegyző törvényességi ellenőrzési jogkörében eljárva keresettel a bírósághoz fordulhat.

A törvényességi ellenőrzés nem terjed ki azonban olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.

A fentiek alapján a felügyelet tehát nem terjed ki például az alábbi esetekre:

- kisebbségben maradt tulajdonos megtámadja a közgyűlési határozatot (ezzel bírósághoz kell fordulnia)
- közös képviselő elleni büntetőfeljelentés, kártérítési per indítása (szintén bírósági hatáskör)
- a rezsicsökkentéssel kapcsolatos hirdetésményekkel összefüggő panaszkezelés (ez a kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Osztályának kompetenciája)
- a társasházkezelést végző, illetve a közös képviselőt ellátó cég vagy vállalkozó kötelező regisztráció nélkül végzi tevékenységét (ennek ellenőrzését, és a regisztrációt a megyei kormányhivatalok járási hivatalainál lehet kérni)
- mindenféle egyéb, így a társasházban végzett zajos tevékenység, szomszédviták, az állattartási problémák; (ezeket illetően hatósági eljárást kell, illetve lehet kezdeményezni az illetékes polgármesteri hivataloknál)

Megállapítható tehát, hogy a jegyző törvényességi felügyelete kizárólag a társasház belső szabályzatainak ellenőrzésére, illetve a társasház működésének, határozatainak és a legfőbb döntéshozó szerv határozatainak törvényességi ellenőrzésére terjed ki, azaz arra, hogy azok megfelelnek-e a jogszabályoknak és a társasház szabályzatainak. Azok a társasházi ügyek, amelyeknek tárgya a közös képviselővel, az intézőbizottsággal vagy a számvizsgáló bizottsággal kialakult személyes jellegű konfliktus eldöntése, továbbra sem tartoznak a törvényességi felügyeleti illetve jegyzői hatáskörbe.

(felhasznált anyagok forrása: <http://www.jegyzo.hu/index.php?oldal=egycikk&id=2791>;
<http://www.bpxv.hu/index.php?page=felhivasok&id=6775>)

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokat érintő változások A család és gyermekjóléti szolgáltatás

Tájékoztató 2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról

Sikóné Bartos Edina – az EMMI munkatársának a 2015. október 16-i jegyzői értekezleten elhangzott előadásának vázlata

2016. január 1.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás csak család- és gyermekjóléti szolgálat és család- és gyermekjóléti központ keretében működhet.

Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jöhet létre.

Az új feladatmegosztás szerint a polgármesteri hivattal rendelkező települési önkormányzatok illetve a közös hivatalok székhely szerinti települési önkormányzata feladatkörébe kerül a lakóhely szintű minimumszolgáltatások biztosítása.

A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása kötelezően a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül (175 járás + főváros 23 járás = **198 járás**).

A járásszékhely település a központ feladatai, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

A gyermekjóléti központok száma 48-ról 198-ra emelkedik.

Végrehajtási rendelet csomag - 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet

A rendeletervezet a család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok közötti **feladatmegosztás** részletes **szakmai szabályait**, valamint **tárgyi és személyi feltételeit** tartalmazza.

- a **veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer** megerősítésre kerül: települési szinten jelzőrendszeri felelőst, járási szinten jelzőrendszeri tanácsadót kell kijelölni. Ez utóbbi koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját, és szakmai segítséget nyújt a szolgálat számára;
- a **család- és gyermekjóléti központ a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek** ellátása keretében esetmenedzselést végez, melynek során az esetmenedzser az igénybe vevő és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok és ellátást nyújtók tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja;
- az új struktúra **racionálisabb feladatmegosztást** alakít ki a szolgálat és a központ között azzal, hogy a feladatellátás alapja **a szolgálat és a központ közötti szoros együttműködés**;
- A **személyi feltételek** körében a szolgálatnál egyetlen **családsegítő** megnevezésű, a központnál az **esetmenedzser és a tanácsadó** munkakör kerül meghatározásra; a korábbi munkakörökre előírt képesítések a továbbiakban is elfogadottak lesznek, és további végzettségekkel egészülnek ki annak érdekében, hogy az átalakítás akadálymentesen és az ágazati szakmai szempontokat érvényesítve megtörténhessen. A család- és gyermekjóléti **szolgálat** esetében a település vagy a közös hivatalhoz tartozó települések lakosság száma vonatkozásában **4 000 főre vetítve kerül előírásra 1 fő családsegítő**.
- A család- és gyermekjóléti **központ** esetében a járás lakosság száma vonatkozásában **7 000 főre vetítve kerül előírásra 1 fő szakember** azzal, hogy az intézményvezető által szakmai alapon meghozott döntés függvényében kerül meghatározásra az esetmenedzserek, valamint a tanácsadók aránya, figyelembe véve a helyi sajátosságokat, szükségleteket. A központban függetlenül a járás lakosság számától legalább 3 fő szakmai munkatárs alkalmazása kötelező.
- **Ajánlott létszám** szociális asszisztens munkakörré (központ=10000 lakos/fő)

A rendelet-tervezet felépítése:

Tekintettel arra, hogy a családsegítésre vonatkozó szabályokat az Szt., a gyermekjóléti szolgáltatás szabályait pedig a Gyvt. tartalmazza, a létrejövő szolgálatok és központok működésére mind a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, mind az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szabályait alkalmazni kell.

Elősegítendő a hatékony feladatellátást, a szolgáltatásnyújtás szakmai módszereit a szociál- és nyugdíjpolitikaért felelős miniszter **módszertani útmutatóban** fogja közzétenni.

Az átalakítás célja - a szervezeti változások mellett - **holisztikus szemléletben támogatni a gyermeket és a családot**.

Ebben az új szemléletben kerültek megfogalmazásra a tervezet szabályai: a szolgáltatás az ellátási területen élő valamennyi gyermekre, családra, gyermektelen családra és egyedülálló személyre is kiterjed.

A rendelet-tervezet felépítése a folyamatok mentén írja le a szabályozást.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

Tárgyi feltételek szabályozása

Általános folyamat (nem hatósági) együttműködési megállapodás (esetnapló)

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A család- és gyermekjóléti szolgálat (általános szociális munkával ellátható feladatok)

A család- és gyermekjóléti központ (központ és szolgálat)

Esetmenedzsment (hatósági feladatok esetében)

Javaslatétel hatósági intézkedésre

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme (egyéni gondozási-nevelési terv)

Családból kiemelt gyermek visszahelyezése

Együttműködés

A Magyar Államkincstár Komárom-Esztergom Megyei Igazgatóságának tájékoztatója az ASP projekthez történő csatlakozási lehetőségről

készítette: Bognárné Desics Tünde

Az EKOP-2.1.25-2012-2012-0001 számú, „Önkormányzati ASP központ felállítása” című projekt keretében valósult meg az ASP rendszer, melyhez 2015. első félévében 55 önkormányzat sikeresen csatlakozott.

Az ASP rendszer működtetése, és az alkalmazásokat igénybevevő önkormányzatok kiszolgálása érdekében – a 62/2015. (III. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján – a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) szervezeti keretein belül felállításra került az Önkormányzati ASP Alkalmazásokat Támogató Főosztály, azaz az ASP Központ. Az ASP Központ feladata többek között az ASP rendszer működtetése, az alkalmazásokat igénybevevő önkormányzatok kiszolgálása, további önkormányzatok csatlakoztatása.

Az önkormányzatok *csatlakoztatását az ASP Központ* a Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése alapján látja el a *technikai, pénzügyi és személyügyi kapacitásoknak megfelelően*. Az ASP Központ szolgáltatásaihoz történő csatlakozás feltételeit az önkormányzatok és a Kincstár között létrejövő Csatlakozási Szerződés rögzíti. Az ASP rendszer eléréséhez szükséges minimum feltételekről egy „Műszaki-technikai ajánlás” dokumentum nyújt tájékoztatást.

A csatlakozási folyamat időtartama az igénybe venni kívánt szakrendszerektől függően eltérő, de minimum 3-4 hónap. A csatlakozás időszaka alatt az önkormányzatnak szükséges megteremtienie a helyi feltételeket. Ez többek között magába foglalja az IT biztonsági feltételek megteremtését, a belső ügyviteli folyamatok, dokumentumok igazítását az ASP rendszer által támogatott folyamatokhoz, továbbá az ASP rendszer bevezetésével aktuálissá válik a Szervezeti és Működési Szabályzat, esetlegesen a munkaköri leírások módosítása. Továbbá a csatlakozás érdekében szükséges az önkormányzatoknak a jelenleg használt rendszereiben (pl. az ONKADO-ban) adattisztítást, illetve bizonyos egyeztetéseket (pl. gazdálkodási rendszerek partnertörzs esetleges duplikáció megszüntetést) elvégezni, az adatteljeséget biztosítani.

Az ASP rendszer elérésének előfeltétele a csatlakozás időszaka alatt egy szoftveres tanúsítvány telepítése a számítógépre, melyet az ASP Központ biztosít. A csatlakozási időszakot követően a rendszerbe való belépéshez egy tokenre vagy chipkártyára és azon lévő tanúsítványra van szükség, ezen tanúsítvány érvényességi ideje 2 év. A biztonsági, és adatvédelmi előírásokat figyelembe véve valamennyi ASP rendszert használó önkormányzati kolléga egyedi e-mail címmel kell, hogy rendelkezzen.

Az ASP rendszer szakrendszerei egy keretrendszerből érhetők el. A keretrendszerben az önkormányzat részére létrehozásra kerül egy tenant (1 tenant=1 önkormányzat), így biztosítható az adatok elkülönült kezelése.

Az ASP Központ az alábbi szakrendszerekből álló szolgáltatás-portfólió igénybevételének lehetőségét biztosítja a csatlakozó Önkormányzatok részére:

1. Keretrendszer
2. Adó szakrendszer
3. Gazdálkodási szakrendszer
4. Ingatlanvagyon-kataszter szakrendszer
5. Ipar-kereskedelmi szakrendszer
6. Iratkezelő szakrendszer
7. Települési Portál
8. Intranet Portál rendszer
9. Elektronikus ügyintézési (ELÜGY) Portál

Az ASP rendszerrel kapcsolatban bővebb információ a <http://alkalmazaskozpont.asp.lgov.hu> címen érhető el.

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

A háztartási vízigényt kielégítő kutak létesítésének engedélyezése és ellenőrzése

készítette: dr. Rácz Vanda főosztályvezető

Az elmúlt időszakban Hivatalunkat megkereste a Magyar Vízkútfürők Egyesülete, és közbenjárásunkat kérte annak érdekében, hogy a megye területén működő jegyzők egységes elvek és szabályok alapján bírálják el a hozzájuk benyújtott háztartási vízigényt kielégítő kutak létesítésének engedélyezésére irányuló kérelmeket. Az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében megkerestük a szakmai irányítást gyakorló szerv, a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkárát. Az Államtitkár úr a BM/13105-2/2015. számú szakmai útmutatása, és a Magyar Vízkútfürők Egyesületével folytatott egyeztetés eredményeként az ügytípus intézésével kapcsolatban a következőkre hívom föl a jegyző kollégák figyelmét.

1) A jegyző a háztartási vízigényt kielégítő kutak létesítésének engedélyezésekor vízjogi engedélyezési eljárást folytat le.

A kutak a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.) 1. sz. mellékletet 26. pontja szerinti „**vízilétesítmények**”. A Vgtv. 28. § (1) bekezdés értelmében **vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához, megszüntetéséhez, használatbavételéhez, üzemeltetéséhez vízjogi engedély szükséges.** A Vgtv. felhatalmazása alapján megalkotott, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: vjhR.) 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti létesítmények engedélyezését a vjhR. szabályozza, mely jogszabály a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szól, és a vjhR. 1. § (2) bekezdése vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlására hatalmazza fel a települési önkormányzat jegyzőjét. Ezek alapján **a helyi önkormányzat vízgazdálkodási hatáskörében eljárva hatósági engedélyezéskor** – bár kétségtelen, hogy egy kút létesítésének építésügyi vonatkozásai is vannak a házi vízigények kielégítése szempontjából és az ingatlanon található építmények statikai vonatkozásaiban – **vízjogi engedélyezést folytat le.**

Fontos kiemelni, hogy általában nem egyértelmű, hogy mi a talajvizes mélységhatár, vagyis hogy milyen mélységű kutat engedélyezhetnek a háztartási vízigény kielégítése érdekében. Ennek tisztázása érdekében javasoljuk, hogy az állami tulajdonú vízkészletek kezelői feladatait ellátó, a területileg illetékes - megyénkben nagyrészt az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Győr - vízügyi igazgatóságot keressék meg.

2) Az ügyféltől csak a jegyző által lefolytatandó vízjogi engedélyezési eljárásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott dokumentáció követhető meg.

A vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet (továbbiakban: vkmR.) és a vízkútfürés szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet (továbbiakban: vkfR.) ismerteti, hogy mely tervdokumentációk benyújtására kötelezhető a kérelmező. A Belügyminisztérium álláspontja szerint ezen felül további **tervdokumentáció nem kérhető.** Azonban jogszabály nem zárja ki, hogy a jegyző vízgazdálkodási hatósági jogkörében eljárva további egyéb adatokat kérjen

a kérelmezőtől, amennyiben ezt szükségesnek ítéli. Például a vjhR. 24. § (3) bekezdés a) pontja alapján a talajvízkút engedélyezésének feltétele:

„a) a kitermelt víz használata során keletkező szennyvíz a környezetet nem veszélyeztető elhelyezése, továbbá

b) ivóvízigény kielégítését szolgáló kút esetén a közegészségügyi követelmények érvényre juttatása.” Ezt figyelembe véve, amennyiben a jegyző a kérelem elbírálása során úgy ítéli meg, hogy nem áll rendelkezésére elegendő adat fentiek teljesüléséről, úgy kiegészítő adatok benyújtását előírhatja a kérelmező részére.

Az előzőekben kifejtettek alapján a kút létesítéséhez szükséges tervdokumentáció tartalmát a vkmR. 2.sz. mellékletének I/B. pontja tartalmazza.

A kút kivitelezésének befejezését a vkfR. 3.sz. mellékletében foglalt tartalommal köteles bejelenteni a kivitelező a jegyzőnek.

Felhívjuk a jegyzők figyelmét arra, hogy az 1. pontban levezetett értelmezés szerint a jegyző által vízgazdálkodási hatósági jogkörben kiadott engedélyeket vízjogi engedélynek tekintjük. Ezért ezekre az eljárásokra alkalmazni kell a vkmR.-ben megadott szabályokat is, melynek 2. § c) pontja kötelezővé teszi a tervezői jogosultság igazolását, ezért annak benyújtását szintén meg kell követelni a kérelmezőtől.

Az adatlapokon túl a vkmR. 2. § (1) bekezdés h) és i) pontja alapján a tervezett vízhasználattal, vízimunka elvégzésével, a vízilétesítmény megépítésével érintett ingatlanra vonatkozó tulajdonjog igazolását is csatolni kell a kérelemhez. Ha pedig az ingatlan nem az engedélyes (építető) tulajdona, az ingatlan igénybevételére, használatára vonatkozó jogcím igazolását, vízilétesítmény megvalósítása esetén a létesítmény tulajdonjogát is érintő, a földtulajdonossal kötött, az ingatlanhasználattal járó kölcsönös jogokat és kötelezettségeket rögzítő megállapodást kell benyújtani.

A kérelmező köteles továbbá megfizetni az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény XXII. számú mellékletének 1.a) pontjában meghatározott 5000 Ft, másodfokú eljárásban 10.000 Ft mértékű illetéket.

3) A kutak létesítésének ellenőrzésére irányuló tevékenység a jegyző fontos környezetvédelmi feladata.

Fel kell hívnunk a jegyző kollégák figyelmét arra is, hogy nem helyes, ha egyfajta megtűrt állapotként viszonyulnak az engedély nélkül létesített kutakhoz. Az Alaptörvény P) cike rögzíti, hogy „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

A Belügyminisztérium hivatkozott szakmai útmutatója kiemeli:

„Magyarországon jelentős probléma az engedély nélkül létesített és üzemeltetett kutak nagy száma. Egyes becslések szerint a kutak 80-90%-át építik a szükséges engedélyek és nyilvántartásba vétel nélkül amellet, hogy a kútúrók nem jelentéktelen része szakmai felkészültség és felszereltség hiányában nem képes elfogadható minőségű munkára.

A jogkövető módon működő kútfúró vállalkozások folyamatosan hátrányt szenvednek azokkal szemben, akik tevékenységüket „feketén” végzik, ezért kérem, **hogy a levelében említett, a jegyzőknek készülő szakmai iránymutatásban szíveskedjen kiemelni, hogy a jegyzői tevékenység ne csak az engedélyek kiadására korlátozódjon, hanem jelenjen meg célként a „feketén” végzett kútfúrások visszaszorítása, valamint az, hogy a jogkövető módon eljáró vízkútfúró vállalkozások munkáját a hatósági eljárásban ügyfélbarát hozzáállással könnyítsék meg.** Hiszen a közigazgatásba vetett állampolgári bizalomra nézve erőteljes disszonanciaként érvényesül, hogy a kút létesítésre engedélyt kérőkkel szemben a hivatalok a jogszabályi előírások teljes tárházát és lehetőségeit alkalmazzák, míg az engedély nélküli létesítők – tekintettel arra, hogy a tevékenység nem jut a hatóság tudomására, vagy ha tudomás van is róla, de kérelem hiányában döntő részben nem indítanak eljárást – lényegében mentesülnek minden előírás és hatósági kontroll alól. Felhívom a figyelmet, hogy az illegálisan létesített kutak túlnyomó mértékben szakszerűtlenül kerülnek kivitelezésre, melyek egyrészt veszélyt jelentenek hazánk vízkészleteire, másrészt megkárosítják az engedély nélkül létesítőt is, hiszen az olcsó, rossz minőségű kútszerkezet miatt rövid időn belül vízkivételre alkalmatlanná válnak.”

Kiemelt fontosságú tehát, hogy a jegyzők a vízjogi engedélyezési hatáskörükben eljárva **végezzenek tervszerű ellenőrzést** az engedély nélkül végzett vízi munkák feltárása, és szankcionálása érdekében.

A jegyző feladata a szabálysértési elzárás végrehajtásával kapcsolatban

készítette: dr. Rác Vanda főosztályvezető

A jegyzők napi munkájuk során gyakran találkoznak olyan hatáskörökkel, amelyek más hatóságok hatáskörébe tartozó eljárásokkal összefüggésben merülnek fel, és amelyek gyakorlása tekintetében az adott ügytípusra vonatkozó speciális szabályok nagyon kevés útmutatóval szolgálnak. A közlemültban érkezett kérdés a szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 57/2014.(XII.5.) BM rendeletben „elrejtett”, hatósági bizonyítvány kiállítására irányuló hatáskör gyakorlásával kapcsolatban vetett fel szakmai aggályokat.

A hivatkozott jogszabály 13. § (2) bekezdés c) pontja a szabálysértési elzárás végrehajtásával kapcsolatban, a büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadás szabályai között a következőt rendeli el:

„Nincs helye befogadásnak, ha az elkövető a felügyeletre, folyamatos ápolásra, illetve gondozásra szoruló hozzátartozója lakóhelye szerint illetékes önkormányzat jegyzője által kiállított igazolással bizonyítja, hogy az érintett személy a szabálysértési elzárás végrehajtása esetén felügyelet nélkül maradna”

Az idézett rendelkezés a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 10. § (1) bekezdésében foglaltakkal van összefüggésben:

„10. § Nincs helye szabálysértési elzárásnak, ha az eljárás alá vont személy

a) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, illetve kórházi fekvőbeteg-ellátásban részesül,

b)² a várandósság tizenkettedik hetét elérő nő,

c) tizennegyedik életévét be nem töltött gyermekét egyedül nevelő szülő,

d) fogyatékos, vagy folyamatos ápolást, felügyeletet, gondozást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.”

A Szabs. tv a büntetés kiszabásánál kiemeli az eljárás alá vont személyi körülményei értékelésének fontosságát:

„21. § (1) A büntetést és az intézkedést - e törvény, vagy törvény felhatalmazásán alapuló kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában - úgy kell megállapítani, hogy igazodjék a szabálysértés súlyához. Az eljárás alá vont személy személyi körülményeit annyiban kell figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból megállapíthatóak.”

Az idézett jogszabályi rendelkezések alapján megállapíthatjuk, hogy azt a körülményt, hogy az eljárás alá vont személy egyedül gondoskodik kiskorú gyermekről, vagy fogyatékos, illetve állandó ápolást, gondozást igénylő hozzátartozójáról, a szabálysértési eljárás teljes tartama alatt értékelni kell. A befogadás megfiúsulása azonban nem jelenti a kiszabott elzárás büntetés elhalasztását, félbeszakítását, vagy megváltoztatását. Az 57/2014.(XII.5.) BM rendelet 13. § (3) bekezdése kimondja:

„Ha a szabálysértési elzárást foganatosító szerv az elkövetőt a (2) bekezdés alapján nem fogadta be, erről haladéktalanul értesíti az illetékes szabálysértési hatóságot, valamint a fiatalokorú elkövető törvényes képviselőjét. **A szabálysértési hatóság az értesítés alapján a szabálysértési elzárás végrehajtására új határnapot állapít meg.** Ideiglenes befogadás esetén a szabálysértési elzárást foganatosító szerv haladéktalanul megkeresi az illetékes szervet a személyazonosság tisztázása, illetve a szükséges iratok kiegészítése, kijavítása, pótlása iránt.”

Az elzárás büntetéssel sújtott elkövetőnek ebben az esetben lehetősége van arra, hogy az új határnapig a Szabs. tv. 140. §-ában foglaltak szerint a végrehajtás elhalasztása iránti kérelmet terjesszen elő.

A fontos tudni, hogy az 57/2014.(XII.5.) BM rendelet 13. § (2) bekezdésben foglalt igazolás kiadására az a jegyző az illetékes, akinek az illetékességi területén a szabálysértési elzárás büntetéssel sújtott személy kiskorú gyermekének, illetőleg a fogyatékos, vagy állandó gondozásra, ápolásra szoruló hozzátartozójának lakóhelye van. A jegyző az igazolás kiadása során a Ket. hatósági bizonyítvány kiadására vonatkozó, a 82. §-84.§-okban található szabályok szerint jár el. A jegyző azt a tényt igazolja, hogy az illetékességi területén lakó, felügyelet alatt álló kiskorúak fölött elzárással büntetett személy gyakorolja a felügyeleti jogot, és ez a személy egyedülállónak minősül. A jegyző erről a tényről a személyi adat és lakcímnnyilvántartás adataiból, illetőleg a gyermekjóléti, családsegítő szolgálat, a védőnő, a köznevelési intézmények által rendelkezésére bocsátott adatokból győződhet meg. Hasonlóképpen a nagykorú, állandó gondozásra, ápolásra szoruló hozzátartozó esetén ugyancsak a SZAL adatai, illetve a házi orvos, a MÁK, a szociális ellátórendszer adatai jelenthetnek támpontot a jegyző számára. A Ket. 83. § (6) bekezdése szerint a jegyző akkor tagadhatja meg az igazolás kiadását, ha kiadása jogszabályba ütközik, vagy az ügyfél valótlan vagy olyan adat, tény, állapot igazolását kéri, amelyre vonatkozóan a hatóság adattal nem rendelkezik. A jegyző tehát elutasíthatja az igazolás kiadására irányuló kérelmet, ha az ügyfél

olyan tény igazolását kéri, amely a hatóság tudomása szerint valótlan, vagy amelyet sem a kérelmező, sem a hatóság nem tudott igazolható adatokkal alátámasztani. A jegyző az igazolás kiadását a Ket. 82.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint alakszerű határozatban tagadhatja meg, amely ellen fellebbezési jogot kell biztosítani a megyei kormányhivatalhoz. Megjegyzendő az is, hogy az igazolás kiadásával kapcsolatos eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény mellékletének I./2. pontja alapján illetékmentes.

ÉPÍTÉSÜGYI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

Tájékoztató a 1567/2015. (IX. 4.) Kormányhatározatról
készítette: Faragóné Godó Mária – megyei állami főépítész

A Kormány az 1567/2015. (IX. 4.) Korm. határozatban döntött az építésügy átalakítását célzó intézkedési tervről és a hozzá kapcsolódó feladatokról. A határozat az építésügy és a hozzá tartozó területek átfogó újragondolásáról szól. Részletesen szól arról, hogy milyen változásokra kell felkészülni.

Végleges döntés született a jegyzői építésügyi hatóságok megszüntetéséről, az engedélyezési eljárások egyszerűsítéséről, a tervezők feladatainak módosításáról.

Az intézkedési terv pontjai:

1. A lakossági építkezésekhez kapcsolódó bürokráciacsökkentés: pl. az általános építésügyi hatósági hatáskör a jegyzőtől a járási hivatalba kerül; legfeljebb 160 négyzetméter hasznos alapterületű lakóépület építése, bővítése esetében az engedélyezés egyszerűsítése; Építészeti, Mérnöki Tervezési és Szolgáltatási Rendszer bevezetése.
2. A tervező szerepéről, jogairól és kötelezettségeiről szól.
3. A szerzői jogi szabályozásának módosítása az építészeti alkotásokra vonatkozóan.
4. A közepes és nagy léptékű, közpénzből, illetve európai uniós forrásból megvalósuló építési beruházások támogatása.
5. Az építésügyi hatósági eljárásban az állami végrehajtás lehetőségének biztosítása (pl. meg kell teremteni a végrehajtást fogantató hatóság számára a végrehajtási költség legalább részbeni előlegezésének lehetőségét)
6. Az építési folyamatok elektronikus intézésének továbbfejlesztése, e-építés.
7. A területrendezési, településfejlesztési és -rendezési tervrendszer új tartalmi követelményeinek kidolgozása összhangban a terület- és településfejlesztési tervezéssel; a családi házas lakóterületek településrendezési szabályozási tartalmának egyszerűsítése.
8. Külterületen történő építési lehetőségek rendezése.
9. A Balaton kiemelt üdülőkörzet tervrendszerének fejlesztése.
10. Az építési beruházásokkal kapcsolatos közbeszerzések szakmaspecifikus eljárási szabályai.
11. Az építészeti tervek minőség alapú kiválasztási rendszere.
12. A főépítési és tervtanácsi rendszer átalakítása (pl. az 59, építésigazgatási szervezettel rendelkező járásközpontban az állami főépítési hálózat és az általuk működtetett, rendszeresen ülésező tervtanács létrehozása; kiemelt jelentőségű területeken önálló főépítési státusz biztosítása; a főmérnöki rendszer kialakítása, amely támogatja a főépítész és a polgármesterek munkáját).
13. Állami középület-állomány kataszterének létrehozása.
14. Tér- és környezetkultúra nevelés, szemléletformálás keretein belül az építészeti kultúra népszerűsítése.
15. Nemzeti Tervezési és Építésügyi Fogalomtár (tervezéssel és építésüggyel kapcsolatos digitális, a nyilvánosság számára hozzáférhető fogalomtár) kialakítása, amely alapját képezi az egységes jogszabályi fogalomhasználatnak.

Fülek Zsolt Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár és munkatársai a szeptemberben tartott értekezleten a határozat végrehajtásához kérte az állami főépítészek segítségét. Véleményt kért a határozatban szereplő változtatásokról és a járási állami főépítési rendszer

kialakításáról. Amennyiben ezzel kapcsolatban észrevételük van, szívesen várom azt a godo.maria@kemkh.hu e-mail címre.

Felhívás

Magyarországi Falumegújítási Díj 2015. "Nytottnak lenni"

A Magyarországi Falumegújítási Díj 2015. pályázat „Nytottnak lenni” mottóval 2015. október elején meghirdetésre került. Kérem Önöket, hogy az illetékességi területükhöz tartozó önkormányzatok, civil szervezetek között legyenek szívesek, népszerűsítsék a felhívást, és ösztönözzék a településeket a pályázaton való indulásra. a pályázati kiírás és mellékletei [letölthetők:itt](#)

FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

Hajasné dr. Hertelendi Valéria - főosztályvezető

Hagyományainkhoz híven, idén ősszel is megrendezzük a Komárom-Esztergom megyei **Pályaválasztási Kiállítást.**

A kiállítás helyszíne: Földi Imre Sportcsarnok, Tatabánya

Ideje: 2015. november 6. (péntek) 9.00 – 17.00 óra és
2015. november 7. (szombat) 9.00 – 12.00 óra

A rendezvényen bemutatkoznak a megye középiskolái, képzőintézményei és a Szakmaszigeten munkáltatókkal is találkozhatnak az érdeklődők.

Célunk, hogy megkönnyítsük a pályaválasztási döntést, az iskola- és szakmaválasztást. Minden érdeklődőt sok szeretettel várunk a kiállításon, aminek látogatása ingyenes.

FÖLDHIVATALI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

Tájékoztató az Alkotmánybíróság 17/2015. (VI.5.) számú határozatának jegyzői feladatokat érintő rendelkezéseiről és a döntés következtében a jegyzőkre háruló feladatokról

készítette: dr. Katics Zsuzsanna főosztályvezető

A 17/2015. (VI.5.) AB határozat módosította a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: **Földforgalmi tv.**), illetve a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: **Fétv.**) egyes rendelkezéseit, amely változások következtében – figyelemmel arra is, hogy a végrehajtásra vonatkozó rendelet módosítása még nem történt meg - az alábbiakról tájékoztatom.

1. **A - helyi földbizottságok helyett eljáró - Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (továbbiakban: Kamara) állásfoglalásának közlésére vonatkozó szabályok.**

A jegyzőnek a Kamara állásfoglalását **kétféle módon** kell közölnie:

- **hirdetményi úton és**
- **közvetlenül** (az állásfoglaláson névvel és címmel szereplő személyekkel).

A Fétv. 103/A. § (1) bekezdésének első mondata alapján a **jegyzőnek az állásfoglalást ki kell függesztenie** (amint tette azt eddig is) és az állásfoglalás ellen mindazok akik kifogás előterjesztésére jogosultak, és az állásfoglalásról **hirdetményi közzététel útján értesülnek** (továbbra is) a **kifüggesztését követő 5 napon belül** jogosultak kifogást benyújtani a jegyzőnél.

Az AB határozat értelmében ugyanakkor a jegyzőnek a Kamara állásfoglalását a hirdetményi közlés mellett **közvetlenül is közölnie kell**, ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a Fétv. 103/A. § (1) bekezdésének alkalmazása során alkotmányos követelmény, hogy a jegyző a kifogás benyújtására jogosultak közül azokkal akiket név szerint ismer (eladó, vevő és a határidőben elfogadó nyilatkozatot tevő elővásárlásra jogosult) közölje a földbizottság állásfoglalását és a kifogás benyújtására nyitva álló határidőt.

Az AB döntése következtében a jegyzőnek **az állásfoglaláson névvel és címmel szereplő személyeknek postai úton, tértivevényes levélben is** meg kell küldenie a Kamara állásfoglalását, egyidejűleg fel kell hívnia a figyelmet arra, hogy az állásfoglalás ellen **a kézhezvételtől számított 5 napos határidőben kifogást terjeszthetnek elő.**

A jegyző a közvetlen küldés során közli:

- a Kamara állásfoglalását (annak másolati példányával),
- hivatalbéli eljárásának a megindítását, illetve
- a kifogás benyújtásának határidejét (az értesítés kézhezvételétől számított 5 napon belül)

a kifogás benyújtására jogosult személyek közül a név szerint ismertekkel.

Az AB határozat értelmében a jegyző a Kamara állásfoglalásának közlésével kapcsolatos feladatai során államigazgatási jogkörben jár el, ebből következően eljárására (a

kézbítésre, illetve az állásfoglalással szembeni kifogás benyújtására vonatkozó határidők számítására is) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezései alkalmazandók.

2. A Kamara állásfoglalása elleni jogorvoslat

A Kamara állásfoglalása ellen benyújtott kifogást a képviselő-testület hatósági eljárásban bírálja el, amely során született határozata hatósági jogkörben meghozott érdemi döntésnek minősül.

Az AB megállapította, hogy a Földforgalmi tv. 68. § (5) bekezdésének második mondata – mely szerint a képviselő-testület döntése ellen további jogorvoslatnak, panasznak, felszólalásnak nincs helye – alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette.

A helyi önkormányzat képviselő-testületének a Kamara állásfoglalása ellen benyújtott kifogást elbíráló határozata, mint közbenső érdemi döntés ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye (biztosítva ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való alapjogot).

A képviselő-testület határozatának tartalmaznia kell - a Ket. 72. § (1) bekezdés d) pont da) alpontja alapján - **a bírósági felülvizsgálat benyújtásának lehetőségéről**, a benyújtás helyéről és határidejéről szóló tájékoztatást. A képviselő-testület döntése elleni keresetlevél előterjesztésére a kézhezvételtől számított 30 napon belül van lehetőség (a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 330. § (2) bekezdése alapján).

A bírósági felülvizsgálat benyújtásának helyéül a jegyzőt célszerű megjelölni, tekintettel arra, hogy a képviselő-testület határozatának közlése is az ő feladata, ebben az esetben a beérkezett keresetlevelet a jegyzőnek kell továbbítania a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.

Mivel a képviselő-testület határozata ellen önálló bírósági felülvizsgálatnak van helye, a mezőgazdasági igazgatási szerv a szerződés hatósági jóváhagyása tárgyában indult eljárását csak abban az esetben folytathatja, ha a kifogás tárgyában született képviselő-testületi döntés ellen nem nyújtottak be bírósági felülvizsgálati kérelmet, illetve azt a bíróság már jogerősen elbírálta. (Bírósági felülvizsgálat kezdeményezése esetén a mezőgazdasági igazgatási szervnek az eljárását a Ket. 32.§ (1) bekezdése alapján fel kell függesztenie.)

3. Az AB határozat alkalmazásának hatálya

A Földforgalmi tv. és a Fétv. alaptörvény-ellenessé nyilvánított és megsemmisített rendelkezései az AB határozat 2015. június 5-ei közzétételét követő napon hatályukat veszítették, így azok 2015. június 6. napjától nem alkalmazhatók; Az alkalmazási tilalom a folyamatban lévő hatósági jóváhagyási eljárásokra is vonatkozik.

Mindezek alapján - figyelemmel a Fétv. 103/A. § (1)-(2) bekezdésének utolsó mondatára is - kérem, hogy

- **a kifogás benyújtásáról haladéktalanul** (ne csak a képviselő-testületi döntéssel egyidejűleg), valamint a
- **képviselő-testület döntéséről, ill. annak jogerőre emelkedéséről** (nem nyújtottak be bíróság jogorvoslati kérelmet, azt visszavonták vagy a bíróság jogerősen elbírálta)

a Kormányhivatal, mint mezőgazdasági igazgatási szerv feladatkörében eljáró **Földhivatali Főosztályát** értesíteni szíveskedjenek!

Kérem, **szíveskedjenek tájékoztatni arról is**, ha a Kamara állásfoglalásával szemben **kifogást nem nyújtottak be**, ebben az esetben a tájékoztatás térjen ki arra is, hogy az arra jogosultakkal az állásfoglalás közvetlen közlése megtörtént-e. (A közvetlen közlés megtörténtéről elegendő nyilatkozni, a tértivevényeket megküldeni nem kell).

Kérem továbbá a Tisztelt Jegyzőket, hogy az állásfoglalások szabályszerű, az AB döntésében foglaltaknak megfelelő közlésére szíveskedjenek kiemelt figyelmet fordítani, kérem továbbá fokozott együttműködésüket a mezőgazdasági igazgatási szervként eljáró Földhivatali Főosztállyal a jogszerű eljárási rend biztosítása, az eljárások indokolatlan elhúzódásának megakadályozása, és a jogszabályokban meghatározott ügyintézési határidők maradéktalan megtartása

érdekében!

GYÁMÜGYI ÉS IGAZSÁGÜGYI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

Tájékoztatás a természetes személyek adósságrendezéséről,
a Családi Csődvédelmi Szolgálat, valamint a jegyzők feladatairól

Készítette: dr. Gulyás Renáta főosztályvezető dr. Kósa Mónika Szidónia családi vagyongazdálkodó

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény célja az eladósodott magánszemélyek adósságcsapdából való kikerülését célzó új jogintézmény, a magáncsődeljárás hazai jogrendbe történő bevezetése. Magáncsődvédelem alatt az adós és hitelezőik érdekeinek összehangolásával, állami felügyelet mellett valósul meg az adósságok rendezése, oly módon, hogy annak eredménye az adósságcsapdából történő kikerülés, az adós fizetési képességének helyreállítása. A törvény lépcsőzetesen és fokozatosan terjeszti ki a csődvédelem lehetőségét az egyes lakossági csoportokra.

Első ütemben, **2015. szeptember 1-jétől** azok kezdeményezhetnek csődvédelmet, akikkel szemben **a lakhatásukat szolgáló lakóingatlanra** vonatkozóan, a **banki elszámoltatást követően** már folytatódhat a **végrehajtási eljárás vagy az azon kívüli kényszerértékesítés**, vagy ha ilyen eljárás még nem is indult, a lakóingatlanra vonatkozó **jelzáloghitel-szerződést a pénzügyi intézmény már felmondta vagy lejárttá tette**.

A többi túladósodott magánszemély 2016. október 1-jétől kezdeményezhet majd csődvédelmet.

Fontos hangsúlyozni, hogy az eljárás kezdeményezése **önkéntes**, a magáncsődvédelem rendszere **az állam, az adós és a pénzügyi intézmény együttműködésén alapul**. Az eljárás fenti céljának elérése érdekében mindhárom érintett félnek áldozatot kell hoznia: az adósoknak a csődvédelem ideje alatt folyamatosan törleszteniük kell az adósságrendezési eljárás során meghatározott összegeket, különösen a jelzáloggal biztosított követelésre vonatkozó kedvezményes törlesztő részletet, amelyhez az állam kamattámogatást nyújt. A pénzügyi intézményeknek, hitelezőknek az adósságrendezési folyamat végén - meghatározott feltételek teljesülése esetén – követeléseik egy részének elengedésével kell számolniuk.

A csődvédelem alapesetben **5, legfeljebb 7 évig tart**, mely időszak alatt **az adós (adóstårs) nincs kitéve a végrehajtás, a kényszerértékesítés vagy a kilakoltatás veszélyének**.

Az adósságrendezési eljárás főbb feltételei:

- az adós (adóstårs) *vagyona és törlesztésre fordítható jövedelme nem elégséges a felhalmozott adósságával kapcsolatos törlesztési kötelezettségek teljesítésére*
- az adós (adóstårs) *tartozása legalább 2.000.000.-Ft, de legfeljebb 60.000.000.-Ft*
- *a tartozás meghaladja az adós (adóstårs) vagyonát, de nem haladja meg annak kétszeresét*
- a tartozás *legalább 80%-a az adós (adóstårs) által elismert, nem vitatott*
- több tartozás esetén *legalább egy tartozás minimum 90 napja lejárt esedékességű, melynek összege az 500.000.-Ft-ot meghaladja*

- a tartozások közül a *hátrасorolt követelések száma nem haladja meg az ötöt*
- a tartozások között van *legalább egy fogyasztói hitelviszonyból eredő tartozás* vagy olyan hitelviszonyból eredő tartozás, mely az adós (adóstars) *egyéni vállalkozásának finanszírozásával függ össze*

A törvény a bíróságon kívüli és a bírósági adósságrendezési eljárást egyaránt szabályozza.

A bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás:

- a *főhitelezőnél* - azaz az adós lakóingatlanán első helyi jelzálogjoggal rendelkező pénzügyi intézménynél - *kezdeményezhető írásban az erre rendszeresített nyomtatványon*, mely letölthető formában elérhető a www.csodvedelem.gov.hu oldalon
- az adós (adóstars) és a hitelező *rugalmasabb, kötetlenebb és költségtakarékos* formában kísérelnek meg megállapodást létrehozni

A bírósági adósságrendezési eljárás:

- ha a bíróságon kívül *nem jön létre megállapodás*, vagy ha *nincs olyan főhitelező*, aki képes lenne a bíróságon kívüli egyezségi tárgyalások koordinálására
- *polgári nemperes* eljárás keretében zajlik
- elsősorban *egyezségkötéssel*, ennek hiányában a törvényben meghatározott követelményeket érvényesítő *bírósági határozattal* zárul

A Családi Csődvédelmi Szolgálat és a családi vagyonfelügyelők:

Az adósságrendezési eljárás alatt a bíróságok feladatainak ellátását a *Családi Csődvédelmi Szolgálat* által kijelölt *családi vagyonfelügyelők* segítik. A Családi Csődvédelmi Szolgálat központi szerve az *Igazságügyi Hivatal* szervezeti egysége, a Családi Csődvédelmi Szolgálat területi szervei a *fővárosi és megyei kormányhivatalok*.

Elérhetőségek:

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály
2800 Tatabánya, Bárdos László utca 2.
(Integrált Közigazgatási Központ) 2. emelet – 202. munkahely
Telefonszám: +36/34/512-793; +36/34/512-796
Elektronikus levélcím: kem-isz@igazsagugy.gov.hu

További információkért kérjük, keresse fel a www.csodvedelem.gov.hu portált!

Tájékoztató a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény végrehajtásával kapcsolatos jegyzői feladatokról

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (továbbiakban: Are tv.) módosította a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) előírásait is. A módosítások hatósági bizonyítvány kiállításával kapcsolatos hatáskört alapítottak a jegyző részére. a Vht. 138/C. §-a 2015. szeptember 1-től így szól: *"138/C. § Lakóingatlan lefoglalásának tényét a végrehajtást kérő, a végrehajtási jog bejegyzéséről szóló határozat részére történt kézbesítése után, köteles bejelenteni az ingatlan fekvése szerint az illetékes jegyzőnek, aki a bejelentésről 8 napon belül igazolást állít ki. Az igazolást a végrehajtást kérő köteles megküldeni a végrehajtónak."*

Az igazolás jelentőségét a Vht. 139. § (1) a következők szerint adja meg:

"A végrehajtó a lefoglalt ingatlan értékesítése iránt a végrehajtást kérő kérelmére akkor intézkedhet, ha a 7. § (2) bekezdése szerint a követelés viszonylag rövidebb időn belüli behajtása másképpen nem lehetséges, és a végrehajtási jog bejegyzéséről szóló határozatnak a végrehajtó részére történt kézbesítésétől számított 45 nap vagy a 138/C. § szerinti - a jegyző által igazolt - bejelentéstől számított 60 nap eltelt."

A jegyző által kiadott igazolás tehát nagy fontossággal bír a végrehajtási eljárás szempontjából, mert a bejelentés jegyző által igazolt napjától kell számítani a lefoglalt ingatlan értékesíthetővé válásának időpontját.

A Vht. 154/A. § (11) bekezdése az árverési vevő számára is bejelentési kötelezettséget írt elő, a (12) bekezdése a bejelentési kötelezettség teljesítésének napjához újabb fontos határidő számítását fűzi:

"A végrehajtó az árverési vevő kérelmére - szükség esetén rendőrség közreműködésével - akkor intézkedik az ingatlan kiürítése iránt a 182. § és a 182/A. § megfelelő alkalmazásával, ha a (11) bekezdés szerinti, a jegyző által igazolt bejelentéstől számított 60 nap eltelt."

Az Igazságügyi Hivatal a jegyző által kiállított igazolások tárgyában szakmai állásfoglalást adott Hivatalunk részére. A szakmai irányító szerv útmutatásában kitért arra, hogy az illetékről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 1.§ (1) bekezdése alapján a közigazgatási hatósági eljárásért eljárási illetéket vagy az Itv-ben meghatározott módon, de külön jogszabályban megállapított igazgatási, bírósági szolgáltatási díjat kell fizetni. Az Itv. 28.§ (1) bekezdése szerint a közigazgatási hatósági eljárásért az e törvényben megállapított illetéket kell fizetni. Ugyanezen § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy nem tárgya a közigazgatási hatósági eljárási illetéknek az olyan eljárás, amelyért a 67. §-ban említett módon megállapított díjat kell fizetni. Az általános tételű, jelenleg 3.000.- Ft összegű eljárási illetéket a törvény 29.§ (1) bekezdése határozza meg.

Az Igazságügyi Hivatal az Itv. 102.§ (1) bekezdés w) pontjában foglalt rendelkezésére hivatkozással és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 12.§-a alapján a tárgyi **jegyzői igazolás kiállítását közigazgatási hatósági eljárási aktusnak tekinti, és formáját tekintve a Ket. 83.§ (1) bekezdésében szabályozott hatósági bizonyítványt jelöli meg.**

Az igazolás kiállításának illetékkötelezettségével kapcsolatban azonban az Igazságügyi Hivatal iránymutató véleménye értelmében árnyalja a képet az Are tv., és az abból levezethető, vélelmezhető jogalkotói szándék. Az Itv. 33.§ (2) bekezdése jelöli meg az egyes alkotmányos jogok érvényesítése, illetőleg kötelezettségek teljesítése, valamint a társadalmi

igazságosság előmozdítása érdekében az Itv. mellékletében és a külön jogszabályokban meghatározott illetékmentes eljárásokon felül tárgyuknál fogva illetékmentes eljárásokat, melynek 2., 18., valamint 44. pontját említik meg.

Az Igazságügyi Hivatal álláspontja szerint „a fenti rendelkezések – az összes körülmény mérlegelését követően- arra engednek következtetni, hogy a jogalkotó nem szándékosan mulasztotta el a vizsgálat tárgyát képező esetkört a tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások között szerepeltetni, **ezért a jegyzőknek a megjelölt igazolás kiállításáért aggályos általános tételű eljárás illetékfizetési igényt támasztania**”. E körben megjelöli még az Itv. 67.§-át, mely alapján a közigazgatási hatósági eljárásokért elsődlegesen díjat kell fizetni, igazgatási szolgáltatási díjat azonban nem állapított meg a tárgyi igazolás kiállításáért sem az Are. tv., sem annak végrehajtási rendeletei. A jogszabályhely értelmében ugyanakkor bármely igazgatási szolgáltatási díjat, mint fizetési kötelezettséget kizárólag jogszabály keletkeztethet. Tájékoztatjuk a jegyző kollégákat arról is, hogy kérdés megnyugtató rendezése érdekében több kormányhivatal jogszabály módosítási javaslattal élt a szakmai irányító szerv felé.

A már ismertetett, a Vht.-ba került hatáskörön túl az Are. tv. is több feladatot telepít a települési önkormányzatok jegyzőire. Az Are. tv. 19.§ (16) bekezdése értelmében az adós, adóstárs a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás kezdeményezésekor nyilatkozik arról, *„hogy amennyiben az adósságrendezési eljárás alatt az általa lakott lakóingatlan értékesítésre kerül, hozzájárul-e az ezzel összefüggő adatnak a helyi önkormányzat jegyzője részére történő átadásához.”* A természetes személyek adósságrendezési eljárásában az Are. tv. 24.§ (1) bekezdése alapján a főhitelező, vagy a hitelezők számszerű többségének kérésére, vagy a 71.§ (2) bekezdése alapján az adósságtörlesztési terv elkészítéséhez a jegyző részletes környezettanulmányt végez az adósnál, adóstársnál a Családi Csődvédelmi Szolgálat területi szerve felkérésére, melynek részletes szabályait a természetes személy adósságrendezési eljárásban az adósról, adóstársra vonatkozó környezettanulmány elvégzésével összefüggő szabályokról szóló 21/2015. (IX. 2.) IM rendelet állapítja meg. Ezen környezettanulmányért az adósnak, adóstársnak díjat kell fizetnie, mértékét az imént említett rendelet 5.§-a határozza meg (környezettanulmány: 5.400.- Ft., egyszerűsített környezettanulmány 2700.-Ft.). A díjat az adósnak a települési önkormányzat által megadott számlára kell befizetnie e paragrafus szerint, legkésőbb a környezettanulmány elkészítését követő nyolc munkanapon belül, melyből a Családi Csődvédelmi Szolgálat területi szervét illető hányadot időszakonként utalja a települési önkormányzat a megyei kormányhivatal kincstári számlájára. A környezettanulmány elkészítéséhez a jegyzőknek szükséges ismerniük legalább az Are. tv. további két végrehajtási rendeletét is, melyek az alábbiak: **230/2015. (VIII. 12.) Korm. rendelet** a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyonról és bevételekről, valamint **a 241/2015. (IX.8.) Korm. rendelet** a természetes személyek adósságrendezési eljárásában a méltányolható lakásigény, továbbá lakásbérleti vagy lakáshasználati díj meghatározásáról.

Bírósági adósságrendezési eljárási szakba lépés esetén a Családi Csődvédelmi Szolgálat területi szerve a jegyzőnek, mint az önkormányzati adóhatósági szerv vezetőjének

adatszolgáltatást teljesít a bírósági adósságrendezési eljárás elrendeléséről az Are. tv. 35.§ (8) bekezdése alapján, miként abban az esetben is, ha az adós vagy az adóstárs a későbbi lakhatásának biztosítása vagy települési szociális támogatás igénylése céljából kéri.

Az Are. tv. 42.§ (4) bekezdésében rögzíti, hogy „ha a bírósági adósságrendezés elrendelését követően az adós vagy az adóstárs elhalálozik, e tényt a hagyaték leltározását végző jegyző a leltározás megkezdésekor haladéktalanul bejelenti a bíróságnak és a családi vagyonfelügyelőnek”.

Az útmutatót összeállította: dr. Gulyás Renáta főosztályvezető, (Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztály)

2015. október

